

222. J. I. Kraszewski do Wł. Mickiewicza 6 XII 1883 Rkp. BJ 13134 k. 53-54.

[k. 53r]

d. 6 grudnia 1883

Drezno, 31, Nord[strasse]

Szanowny Panie Władysławie.

Skąd do gazet naszych wiadomość zaczerpnięto o *Moriturich*¹ u Oudina², nie wiem, ale jej uwierzywszy, ośmieliłem się Wam naprzykrzać. Dziękuję za sprostowanie.

Co się tyczy Rzązewskiego³, jest to potwarz, a pochodzi on z Podlasia, z sąsiedztwa naszego (mego brata⁴) i nigdy nic takiego o nim tam nie krążyło. Jest człowiek pracowity i zdolny, bardzo słusznie nie daliście wiary potwarzy, ale któż z nas jej nie doznał w życiu...? Z łatwowienością wielką wszystko się u nas przyjmuje, szczególnie, gdy złe jest...

Dziękuję Wam za troskliwość o mój los. Sprawa ta głupia i opłakana ciągnie się już 6 miesięcy, pół roku, a jeszcze oznaczyć końca niepodobna, ani czasu, ani rezultatu przewidzieć.

[k. 53v] Sama ta niepewność okrutnie mnie znękała i na zdrowiu, i na duchu podupałem.

Gdy tylko będę mógł, pojedę na południe, tymczasowo może do Cannes, a gdzie się osiedlę, sam nie wiem. Z chęcią bym się przeniósł do Włoch, gdyby nie oddalenie, ale być może, że się i na to zdecyduję, tu mi pozostać niepodobna, tak mnie same wspomnienia tej sprawy męczą.

Staram się sprzedać villę, wczoraj była jakaś Rosjanka⁵, która niby nabyć ją życzy. Straty na wszystkim mieć będę bardzo dotkliwe, ale gdy życie całe wyniosę, resztę już opłakałem...

[k. 54r] Jeszcze raz Wam dziękując, polecam się Waszej pamięci i sercu.

Stary sługa i przyjaciel

J[ózef] I[gnacy] Kraszewski

¹ J. I. Kraszewski, *Morituri* – zob. list nr 220.

² H. Oudin Frères – zob. list nr 220.

³ Adam Rzązewski – zob. list nr 221.

⁴ Rodzinny majątek Dołhe na Polesiu należał do brata Józefa, Kajetana Kraszewskiego (1827-1896), a później do jego syna Bogusława (1857-1916).

⁵ J. I. Kraszewski po wypuszczeniu z aresztu i w oczekiwaniu na proces wyprzedawał się z majątku.